

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

10. An suspensio lata sub conditione, v. g. donec satisfaciat, vel restituat, sequuta satisfactione, tollatur ipso facto sine aliqua absolutione? Idem dicendum est de interdicto, secus verò de ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

de excommunicatione, & de hac suspensione propter maiorem necessitatem absolutionis ab excommunicatione, & absolutionis ab hac suspensione. Hæc enim suspensio non privat suffragiis Ecclesiæ, sicut privat excommunicatio, neque privat receptione Sacramentorum.

2. Sed contrariam sententiam ego teneo, quia quamvis in cap. nuper, de sent. excomm. solum sit sermo de excommunicatione; ratio tamen, quæ traditur, etiam in suspensione locum habet, scilicet quod eo ipso, quod ius non reservat absolutionem, videtur etiam concedere potestatem habenti, quæ ratio non militat in Parocho jurisdictionem non habente ad imponendas censuras, atque ita solum ex commissione sibi facta in cap. nuper, potest ab excommunicatione absolvere, quæ commissio facta est ad alias censuras, quod si talis absolutio reservata sit Pontifici, & delictum sit occultum, potest etiam Episcopus dispensare, ex Concilio Tridentino *supra allegato*, & ita docet Layman lib. 1. tract. 5. part. 3. cap. 4. num. 2. Avila part. 3. disp. 6. dub. 1. concl. 3. & 4. Cornejo in 3. part. tract. 5. de suspens. disp. 5. dub. 2. q. 1. Filiucius ubi *infra*, & Hurtadus de suspensione, diff. 12. n. 31. ubi sic ait: Dicendum est suspensionem à jure latam, & censuram sive generalem, qua communitas, sive speciale, qua particulares personæ suspenduntur, posse quoties non reservatur, auferri ab Ordinario suspensi, ut efficaciter deducitur ex cap. nuper 29. de sententia excommuni. quia ex una parte in absolutione illius, nullius tribunal turbatur, cum non fuerit lata ab homine, & ex altera ab ipso, quod non reservatur, videtur concedi inferiori, aut in eo relinqui facultas ad id, alias non esset necessaria reservatio, si Ordinarius non possit non reservatam auferre: eam tamen non potest proprius Parochus, & multo minus ordinarius Confessarius auferre, quia tantum habet jurisdictionem in foro interiori, seu Sacramentali, in quo nequit suspensionem auferre, quamvis possit excommunicationem, quia suspensio non impedit absolutionem à peccatis, sicut impedit excommunicationem. Hæc Hurtadus. Sed quoad hoc ultimum dissentit Vivaldus in suo Candelabro tit. de suspens. n. 31. quam asserit, nec improbat Filiucius tom. 1. tract. 17. cap. 4. n. 70. & hanc opinionem tenet etiam Præpos. in 3. p. 9. 3. de suspens. dub. 4. n. 31. quando suspensio lata est indefinite, & quando ponitur in pœnam propter peccatum præteritum, si retineat rationem censuræ. Verum cum Hurtado sentit Layman lib. 1. tract. 5. part. 3. cap. 4. tom. 2. Avila part. 3. disp. 6. dub. 1. conclus. 2. Henriquez lib. 1. 3. cap. 35. num. 2. asserentes Parochum, & alios Confessarios non posse absolvere à suspensionibus, etiam à jure communi non reservatis.

RESOL. X.

An suspensio lata sub conditione, v. g. donec satisfaciatur, vel restituatur, sequuta satisfactione tollatur ipso facto sine aliqua absolutione?

Item dicendum est de interdicto, secus vero de excommunicatione. Ex p. 5. tr. 10. Ref. 24.

§. 1. R Esponder negativè Suarez disp. 29. sect. 2. numero 14. Alter. tom. 2. disp. 8. cap. 2. Gordonus tom. 2. lib. 7. quest. 14. num. 77. & Filiucius tom. 1. tract. 11. cap. 4. n. 72. Si suspensio sit lata tanquam censura, & non in puram pœnam; nam censura propriè dicta non tollitur nisi per absolutionem, & sensus illius conditionis non est talem absolvendum esse ante satisfactionem, ea autem posita, nihil obfatare, quominus possit absolvi.

Tom. V.

2. Sed affirmativæ sententiæ ego adhæreo, quam tuetur Cornejo in 3. p. tract. 5. de susp. disp. 5. dub. 2. quest. 1. Dico igitur dictam suspensionem sine expressa ulla absolutione tolli impleta conditione. Et ita etiam docet Layman lib. 1. tract. 5. p. 3. cap. 4. n. 1. Hurtadus tract. de suspens. diff. 12. n. 29. & Bonacina de cens. disp. 3. punct. ult. n. 1. Nec valet dicere quod excommunicationis lata cum hac conditione, donec satisfeceris, non cessat posita satisfactione, sed adhuc auferenda est per absolutionem: ergo idem dicendum videtur de suspensione. Nam respondent aliqui negando maiorem, aliqui verò respondent negando consequentiam, tum quia iudices inferiores Summo Pontifici videntur maiorem facultatem habere circa suspensionem, & interdictum, quam circa excommunicationem, propterea sicut possunt ferre suspensionem & interdictum ad aliquem solum effectum, ita videntur posse illas censuras ferre cum hac conditione, ut illa adimpleta cessent, quod non accidit in excommunicatione, tum quia ita usu & praxi receptum est in suspensione, & interdicto, non verò in excommunicatione. Et ideo post hæc scripta invenio nostram sententiam docere Portel. in dub. Regul. verb. suspensio, n. 11. Vega in speculo Curat. tom. 2. cap. 12. §. 15. n. 138. & doctus Anguianus de leg. lib. 2. contr. 3. n. 48. ubi sic ait: Inter excommunicationem ex una parte & suspensionem & interdictum ex alia, illa videtur præcipua differentia quod interdictum atque suspensio nullam exposcunt certam formam, neque verba requirunt, ut cessent & suspendantur; contra verò excommunicatio major certam formam prærequirit ad hoc ut excommunicatus etiam secuta satisfactione absolvendus sit, sicuti probant nonnulla jura ad id plus quam expressa, inter quæ primum locum tenet text. sic interpr. in cap. servetur 2. q. 3. ibi, quousque Episcopo suo visum fuerit humaniorem circa eos ferre sententiam: nec minus confirmat textus in d. cap. à nobis, ibi, Absolutionis etiam forma, & in d. cap. cum desideres, in illis verbis, Nisi fuerit secundum formam Ecclesiæ, &c. quibus iuribus aperte demonstratur absolutionis certam præfinitamque formam in Ecclesia Catholica receptam esse, quæ sub aliquibus verbis vinculi relaxationem denotantibus concedatur, necesse est. Unde deducitur per sequelam ad relaxationem interdicti & suspensionis sufficere quidem tacitam Superioris voluntatem; quæ resultat ex illis verbis, suspendo, vel interdicto donec satisfecerit, quippe ubi non requiritur expressa absolutio, seu relaxatio, sufficit tacita ex mente proferentis interdictum, sive suspensionem deprehensa, ex reg. l. 3. ff. de reb. cred. & si cert. petatur. Retrò dicendum est in excomm. cujus absolutio non potest ex conjecturis, & tacita excommunicantis mente deduci, sed expressa desideratur. Hæc Anguianus, qui iuste carpit Ripam in cap. 1. de judic. num. 24. contrariam sententiam docentem quoad interdictum.

Pro interdicto inf. in tr. 4. lege doct. ac. 23.

RESOL. XI.

An ablata contumacia cesset suspensio ipso jure, sine ulla absolutione?

Et quid de excommunicatione, & interdicto, quia de excommunicatione majori cautum est, quod non tollatur per solam respicientiam, absque absolutione? Ex part. 5. tract. 10. Ref. 25.

§. 1. A D hoc dubium responder Turrian. lib. 4. disp. 45. dub. 2. ubi sic ait: Restat explicandum quid sit faciendum, si recessit à contumacia, & offert satisfactionem? Aliquorum opinio est in hoc eventu non egere absolutione hominis, sed ipso facto

P 3